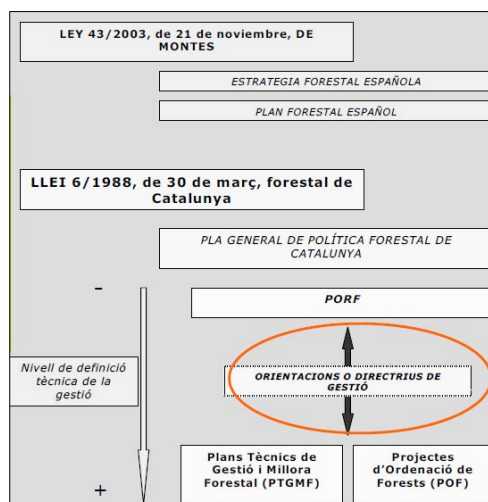

Ricard Farriol i Almirall
Centre de la Propietat Forestal
Solsona, 28 de juny de 2011

ORGEST: Orientacions de gestió multifuncional per als boscos de Catalunya

OBJECTIU: Elaborar **orientacions de gestió forestal** adaptades a les nostres condicions, que integrin la multifuncionalitat i complexitat dels boscos, tenint en compte les principals perturbacions (incendis forestals, sequera), en l'actual context de canvi global

FUNCIÓ: proveir de contingut tècnic els Instruments de Planificació Forestal (PTGMF, PSGF i POF), tot intentant que la planificació a escala forest i les eines de planificació a nivells superiors, per exemple els PORF, vagin en la mateixa direcció.

PRODUCTES ORGEST

Orientacions de gestió multifuncional per als boscos de Catalunya

6 grups d'ORGEST:

✓ ORGEST: producció fustera i surera

✓ ORGEST: prevenció incendis

✓ ORGEST: conservació de fauna , hàbitats i biodiversitat

✓ ORGEST: aprofitament pastoral en espais forestals i silvopasturicultura

✓ ORGEST: altres produccions forestals no fusteres

✓ ORGEST: per a usos socials i qualitat dels paisatge

PRODUCTES ORGEST

Orientacions de gestió multifuncional per als boscos de Catalunya

✓ Tipologies forestals
arbrades de Catalunya

✓ Manual d'Incendis

✓ Orientacions de gestió per
a les principals tipologies
de massa:

- Pi roig
- Pi blanc
- Alzina
- Pinassa

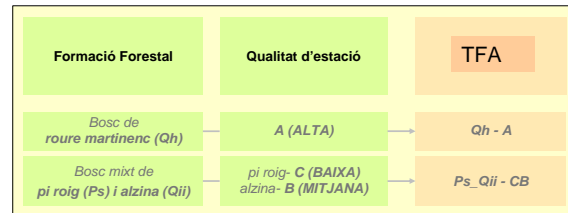

PRODUCTES ORGEST

Orientacions de gestió multifuncional per als boscos de Catalunya

✓ Tipologies forestals arbrades de Catalunya (pas previ a les ORGEST)

- Per rodals arbrats
- Concebudes per donar suport a la planificació i gestió dels boscos de Catalunya
- Es basen en: Composició específica i Qualitat d'estació (capacitat productiva)

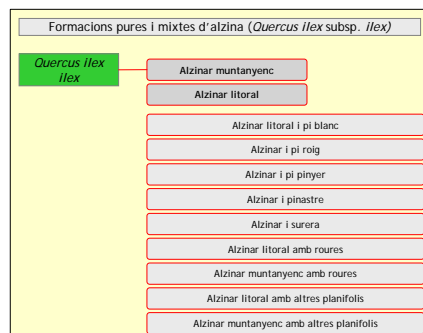

- + Altres paràmetres rellevants per la gestió (vulnerabilitat, capacitat farratgera, etc)
- Definim: Objectiu preferent
- Proposem: Model de gestió i itinerari silvícola

PRODUCTES ORGEST

Orientacions de gestió multifuncional per als boscos de Catalunya

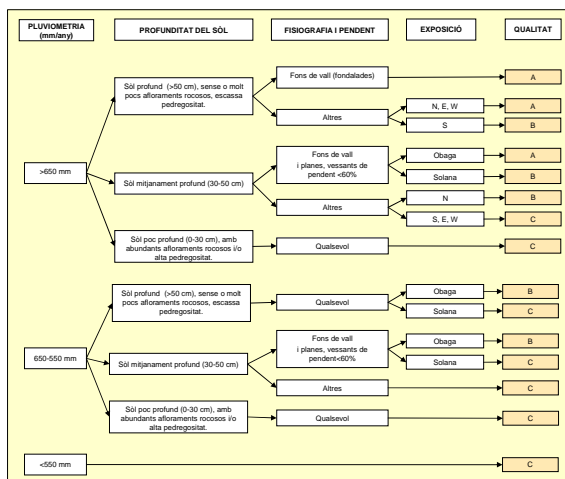
- **Manual:** Llista de formacions forestals (207) i Fitxes de formacions forestals
- **Formacions forestals** (composició específica): espècies forestals arbrades, context biogeogràfic, importància per la gestió i producció forestal.

PRODUCTES ORGEST

Orientacions de gestió multifuncional per als boscos de Catalunya

- **Qualitat d'estació:** 2 o 3 classes per espècies arbòries
- **Identificació** de qualitat d'estació basada en variables ecològiques: Pluviometria, profunditat de sòl, fisiografia i pendent i exposició

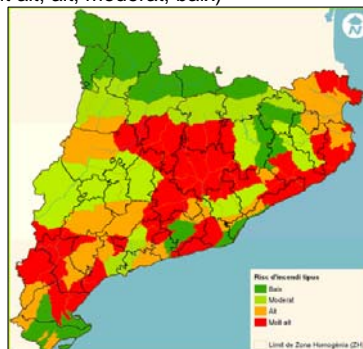

PRODUCTES ORGEST

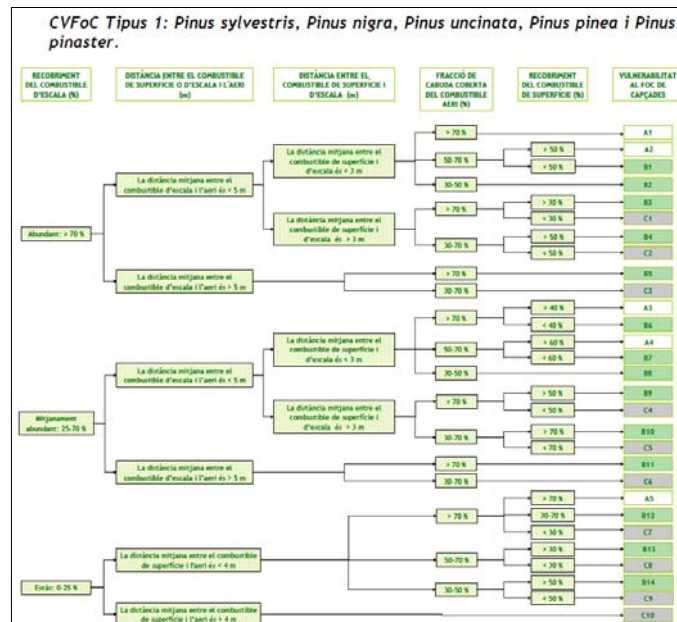
Orientacions de gestió multifuncional per als boscos de Catalunya

✓ Manual d'Incendis

- Considerar en la gestió els incendis forestals
- Analitzar factors condicionants propagació incendis (topo, méteo i combustible)
- Identificar i analitzar els tipus i règims d'incendis que afecten Catalunya:
 - ✓ Mapa d'incendis tipus i Mapa de zones homogènies de règim de Catalunya
 - ✓ Mapa de risc d'incendis tipus de Catalunya (molt alt, alt, moderat, baix)

- Identificar la Vulnerabilitat de les estructures forestals al foc de capçades dels rodals:
 - ✓ Claus per tipificar el foc de capçades de les estructures forestals

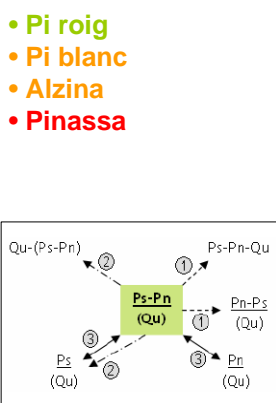

PRODUCTES ORGEST

Orientacions de gestió multifuncional per als boscos de Catalunya

- ✓ Orientacions de gestió per a les principals tipologies de massa:

Models de gestió de masses pures, mixtes, prevenció de GIF

Taula 9: Menú de models de gestió per a les formacions pures.

Qualitat d'estació	Risc d'incendi	Estructura de la massa	Objectiu preferent per a la unitat d'actuació/rodal	Característiques del model
ALTA	BAIX	Regularitzada	Fusta de qualitat amb Ø final -50 cm	Règim d'aclarides selectives Ps01
			Fusta de qualitat amb Ø final -50 cm	Règim d'aclarides baixes Ps02
		Irregularitzada	Fusta comercial amb Ø final -35 cm	Règim d'aclarides baixes a torn curt Ps03
			Fusta de qualitat amb Ø màxim -55 cm	Distribució per bosquets petits Ps04
			Fusta comercial amb Ø màxim -35 cm	Distribució per bosquets petits Ps05
	ALT	Regularitzada	Fusta de qualitat amb Ø final -50 cm	Distribució per bosquets mitjans Ps06
			Fusta de qualitat amb Ø final -50 cm	Règim d'aclarides baixes Ps07
		Irregularitzada	Augment de resistència al foc	
			Fusta de qualitat amb Ø màxim -50 cm	Distribució per bosquets mitjans Ps06
			Augment de resistència al foc	
MITJANA	BAIX	Regularitzada	Fusta de qualitat amb Ø final -40 cm	Règim d'aclarides selectives Ps08
			Fusta comercial amb Ø final -35 cm	Règim d'aclarides baixes a torn curt Ps09
		Irregularitzada	Fusta comercial amb Ø màxim -45 cm	Distribució per bosquets petits Ps10
	ALT	Regularitzada	Fusta comercial o de qualitat amb Ø màxim -40 cm	Distribució per bosquets mitjans Ps06
			Fusta comercial amb Ø final -40 cm	Règim d'aclarides baixes Ps11
		Irregularitzada	Augment de resistència al foc	
			Augment de resistència al foc	

PRODUCTES ORGEST

Orientacions de gestió multifuncional per als boscos de Catalunya

✓ Orientacions de gestió per a les principals tipologies de massa:

• Pi roig

Qualitat d'estratificació alta i baix risc d'incendi. Estructura regularitzada. Poda de qualitat amb diàmetre final < 50 cm. Règim d'acridades selectives.										MODEL P01
Estructura regularitzada. Torn de tallada de 90-110 anys (< 50 cm). Règim d'acridades selectives cada 10-15 anys. Podes en alçada junt amb les primeres acridades. Densitat final de 200 peus/ha. Regeneració per aclarida successiva en tres fases.										
Paràmetres del Model										
H ₀	N	D ₀	AB	VAE	Edat	Tractament	N ₀	CIAF	VAE ₀	AB ₀
(peus/ha)	(m)	(peus/ha)	(m)	(peus/ha)	(anys)		(peus/ha)		(peus/ha)	(m)
6	1800	6	-	-	13-16	Aclarida de plançonedes selectiva amb radi mínim 1 m	>1900	-	-	-
11,5	2100	13	27	141	23-28	Aclarida selectiva i poda	700	2	-	15
15,5	1400	20	42	294	33-40	Aclarida selectiva i poda	700	2	84	21
18,5	700	28	62	346	43-53	Aclarida selectiva mixta	350	1,75	110	28
21,5	350	40	83	421	57-71	Aclarida selectiva mixta	150	0,75	146	31
23,5	200	48	101	449	72-90	Tallada preparatòria	95	-	213	46
24,5	105	50	108	476	91-102	Tallada disseminatòria	60	-	165	50
25	65	55	111	499	103-111	Tallada final	45	-	111	100
Tractaments										
Aclarida de plançonedes selectiva. Se seleccionen < 350 arbres/ha ben conformats i posicionats, aprofitant la diferenciació sociològica. Es tallen tots els arbres dins d'un radi de com a mínim 1 m al voltant dels seleccionats, els quals es poden fins 1 m per diferenciar-los. Si es preveu continuar amb podes de qualitat, l'alçada podada s'eleva fins a 1,5-2 m de canó.										
Primera aclarida selectiva. Es tallen dos competidors per cada arbre de futur seleccionat. És opcional combinar aquesta intervenció amb una aclarida baixa. En cas de realitzar-se podes als 350 arbres/ha seleccionats en la intervenció anterior, l'alçada s'eleva fins als 3,5-4 m.										
Segona aclarida selectiva. Es tallen dos competidors per cada arbre seleccionat en la primera intervenció. En aquesta fase es trien els millors 200 peus/ha que s'encarregaran de la regeneració. També és possible combinar aquesta intervenció amb una aclarida baixa. En cas de continuar les podes, l'alçada s'eleva fins als 5,5-6 m de canó.										
Tercera aclarida selectiva mixta. La densitat es redueix a la meitat tallant 1-2 competidors dels 200 arbres/ha de futur i altres arbres. Preferentment es tallaran arbres no seleccionats en la primera intervenció, però que tenen un diàmetre comercialment acceptable. L'augment de l'alçada de poda és opcional i només es realitzarà sobre els 200 arbres/ha de futur.										
Quarta aclarida selectiva mixta. Es deixen únicament els 200 arbres/ha de futur per a començar la regeneració, tallant arbres seleccionats en la primera intervenció que tenen un diàmetre comercial adequat.										
Tallada preparatòria. Es tallen entre 90 i 100 peus/ha per a reduir l'AB fins als 20-25 m ² /ha, sempre que la reducció en volum no suposi més del 50%.										
Tallada disseminatòria. No més tard de 10 anys després de la preparatòria. S'elimina fins al 60% del volum, deixant sempre una AB d'entre 10-15 m/ha.										
Tallada final. Una vegada la regeneració es consideri aconseguida, amb almenys 4.000 peus/ha que superin 1,3 m d'alçada, i no més tard de 10 anys després de la tallada disseminatòria. Els intervals entre les tres tallades poden acurtar-se en funció de l'evolució de la regeneració, que ha de ser homogènia en tota la superfície. Els arbres joves que quedin danys es trauran uns anys després en l'aclarida de plançonedes.										

Noves instruccions de redacció de PTGMF i PSGF

• Resolució AAM/1302/2011, de 6 de maig, per la qual es dóna publicitat a les instruccions de redacció dels IOF de les finques privades de Catalunya

• Aspectes més rellevants de contingut:

- Superfície ordenada = superfície cadastral (Tutorial d'accés a les dades cadastrals i obtenció del límit ordenat de l'IOF).
- Mapa risc d'incendi tipus de Catalunya (ORGEST).
- Funcions i objectius de gestió (objectiu preferent productiu, ambiental i social).
- Fitxes descriptives de les unitats d'actuacions (inventari dasomètric, estimació pericial, descripció forestal).
- Annexes: fitxes normalitzades per la construcció de camins, rompudes i transformacions a pastura.

• **Fase de treball de camp:**

- Tipificació dels rodals i/o estrats de vegetació a partir de les Tipologies forestals arbrades.
- Tres nivells d'inventari (inventari dasomètric, estimació pericial, descriptiu).

Noves instruccions de redacció de PTGMF i PSGF

• Inventari dasomètric:

- S'estableix per les zones amb aprofitament forestal ($\geq 25 \text{ m}^3/\text{ha}$).
- Metodologia establerta en el Manual de redacció dels PTGMF i PSGF o altre justificable.
- Principals casos:
 - Masses regulars: perxades de llates amb aprofitament comercial.
 - Masses regulars: aclarides de fustals, tallades arreu/regeneració.
 - Tallades selectives de masses irregulars i semirregulars amb aprofitament comercial.
 - Adevesaments amb aprofitament comercial.
 - Suredes productives.

• Estimació pericial:

- S'estableix per les zones amb treballs i tallades de millora sense aprofitament comercial explícit.
- Manual de suport per fer l'estimació pericial en el treball de camp.
- Principals casos:
 - Masses regulars en estat de plançonada grossa o perxada de vares o, fins i tot, perxada de llates (aclarides no comercials).
 - Tallades selectives de millora de masses irregulars i semirregulars sense aprofitament comercial.
 - Pastures amb arbrat obert.
 - Regeneració de suredes no productives.
 - Masses heterogènies (desestructurades o sense gestió) es vol iniciar una gestió amb treballs de millora.
 - Estrats de vegetació o unitats d'actuació singulars amb actuacions de millora o conservació.
 - Adevesament sense aprofitament comercial.
 - Estrats de vegetació o unitats d'actuació exclosos d'intervenció durant el període de vigència.